Das Gesundheitsprojekt
Mit Migranten für Migranten
in Bayern

tigrinisch

ናይ ኮሮና ሓበረታት ኣብ ባየር

ብዝሒ ቋንቋታት ዝሓዘዘ ሓበረታት

Multilingual information

Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.

ብድጋፍ :-
Bayerisches Staatsministerium für Gesundheit und Pflege

Gesund. Leben. Bayern.

ብድጋፍ :-
MSD
INVENTING FOR LIFE

ትሕዝቶ

እጃም ግደ ዘተኣማምን ሓበረታ ኣብ እዋን ኮሮና 2
እቲ ሓድሽ ተላባዒ ሕማም ኮሮና SARS-CoV-2 3
ዝርጋሔ (ምትሕልላፍ)ን ርእስዕቃበ (ርእስ ምሕላው) 4
መኸወሊ ኣፍ ኣጠቓቕማኡን 5
ምልክት ለበዳ ሕማምእስትንፋስ (SARS-CoV-2) 5
ምርመራ ሕማም ለበዳ 6
ተኽእሎ ምርመራታት 7
ናይ ምሕካም ምግባር ተኽእሎታት 7
ናይ ተላባዲ ሕማም COVID-19- መከላኸሊ ክትባትን (ብግቡእ ንምምካን) 8
ምሓደሰ ኽትባት ተላባዒ ሕማምCOVID-19 10
ሓበሬታ ብዛዕባ ገሽካ ምምጻእ ናብ ፌደራላዊት ሃገር ጀርመን 11
ተወሳኺ ፍልፍል ሓበሬታ 12
መእተዊ 13

እጃም ግደ ዘተኣማምን ሓበረታ ኣብ እዋን ኮሮና

እዚ ለበዳ ኮሮና ኣብ መዓልታዊ መነባብሮና ቐጻሊ ዝኾነ ለውጢ ኣስዒቡን፣ ንመጻኢዉን ጸልይዎ እዩ። ንባዕልና ይኹን ንስድራና ፣ኸምኡውን ንነበርቲ ኸተማ ንምክልኻል ዘተኣማምንን ብሩህን ናይ ጥዕና ሓበረታ ክህልወና ይግባእ።

እዚ ኩነታት ለበዳ ቐጻሊ ተቐያያሪ እዩ ። ዝምልከቶም ስብ መዚን ተቐዋማት ምርምርን ኸምኡውን ናይ ጥዕና ሰብሞያን ማዕከናት ዜናን ኸምኡውን ፖለቲከኛታት ክህቅኑ ይግባእ ንህዝቢ ክሕብሩ። ዝኾነ ኾይኑ ኣጸጋሚ ክኸውን እኽእል እዩ ፣ ብልክዕ እቲ ኣድላይ ሓበሬታ እሞ እቲ ንግዚኡ ዘድሊ ንምርካብ ። ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ኣጸጋሚ እዋን እቲ ህዝቢ ተጠራጣሪን ብናቱ ሽነኽ ተወሳኺ ሓበሬታ ንምርካብ ዝቐምት ይኸውን። እቲ ዘሕዝን ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ምግጥም ከምኡእውን ኣብ ማዕከናት መራኸቢ ኣህዛብ ጉጉይ ሓበሬታ ነንባዕሉ ዝዋቓዕ እሞ ዘይቃዶ ኮይኑ ይርከብ። ኢዚ ኸኣ ዘይምትእምማን እዩ ዝገብር።

እቲ ኹሉ ኣድላይ ሓበሬታ እውን በቲ ኹሉ ኣድላይ ቛንቋ ኣይር ከብን እዩ ። በዚ ምኽንያት እዚ ኸኣ ንሕና ኣብ ባየር ነቶም ሕሉፍ ታሪኽ ስደት ዘለዎም (ስደተኛታት) ኣድላይ ዝበልናዮ ሓበሬታ ብሓባር ጸሙቕና ነቕርብ። ነቲ ሓድሽን ነነፍስወከፍ ተወሳኺ ሓበረታ ኣብ ምርኮሳ ማዕከነ ድሕረገጽ ብጥምረት ብዘተኣማምን ኣብ ዝስዕብ ጽሕፍቶ ነቕርብ።

እቲ ሓድሽ ተላባዒ ሕማም ኮሮና SARS-CoV-2

SARS-CoV-2 ማልት ሓድሽ ተላባዒ ሕማም ኮሮና ክኸውን ኸሎ ፣ ንሱ ኸኣ ኣብ መጀመርታ 2020 ከም ቃታ ነቲ ተላባዒ ሕማም ኮሮና COVID-19 መላለይ ኾነ፣ ከምኡውን ብድሕሪ እዚ ኣብ መላእ ዓለም ተዘርገሐ ። ሓደ ዝዓይነቶም ተላባዕቲ ሕማማት ከም ኮሮና ቀደም እውን ንደቂስባት ከበድቲ ናይ ምስትንፋስ መንገዲ ሕማማት እቶም ብቕልጡፍ ዝላብዑ ዝኾኑ (SARS/ከቢድን ቅጽበታዊ ዝኾነ ናይ ምስትንፋሳዊ ኣበርን፣ ከምኡድማ MERS/ Middle East ናይ ምስትንፋሳዊ ኣበርን). ሕማም ከምዝጋጥም። ስን-ፍልጠታዊ ተረድኦታት ዝእምትዎ ፣ ማለት እዞም ቫይሩሳት ኣብ ገለ እዋን ካብ እንስሳ በረኻን - እቶም ናይ ቀደም "ኣኤንገ ድተን" - ወላውን ናብቶም ደቂ ሰባት ተመሓላሊፎም እንተኾኑውን።

ወትሩ ኢቲ ተላባዒ ሕማም ብውዕውዕ ኣብ ዘጥቃዓሉ እዋንን ዝራባሐሉ ግዝየ ፣ ብተዛማዲ ብናይ ተፈጥሮ ዝውረሱ ህዋሳት እሞ ምስ ኢቲ ዝነበረ ዘዪሳነ ዩኸዉን ፣ ኢዚ ኸኣ ንሐድሽ ዓይነት ተላባዒ ሕማም የቃልዕ (ይፈጥር) ። ብዛዕባ ኣወሃሂባ ስም SARS-CoV-2 ዝምልክት ፣ ብመሰርት ቅድመተኸተል ፊደል ግሪኻዉያን እዩ ተሰምዩ ።

ብሕልፊ ንኣረጋዊያንን ከም'ውን ሕዱር ሕማም ንዘሎዎም ሰባት ዝለዓለ ጉድኣትን ዝተሃላለኸ ናይ ሕማም መስርሕ ናይ ምግጣም ኸህሉ ተኽእሎ ኣሎ ፣ ዝኾነ ኮይኑ ኣብ መንእሰያት እውን ናይ ሳንቡእ መልከፍትን ኣብ መትንታት እስትንፋስ ጸገማት ናይ ምምዕባል ተኽእሎ ኣሎ ፣ ንሱ ኸኣ እቲ ሕማም ኣብ ቤት ሕክምና ጥራይ እዩ ክእለ ዘለዎ ። ሐደ ኸፋል እቶም/እተን ሕሙማት ኣብ ሕክምና ኣናተኣለዩን ብዙሕ ክንክን እናተገበረሎም እንከሎ ብሰንኪ COVID-19 ሞት የጋጥሞም እዩ ። እዚ ተርእዮ እዚ ይትረፍ ዶኒ ነቶም ምውታት፣ ነቶም ቤዘመድን እውን ኣዝዩ ዜጕሂ እዮ ። ወትሩ እዚ ተላባዒ ሕማም ብውዕውዕ ኣብዝላባዓሉ እዋን ብሓባር እቲ ስርዓትሕክምና ኣብ ሐደጋ ክወድቕን ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ክኸዉን ይኽእል እዩ፣ በዚ ምኽያት እውን ካልኦት ሕሙማን ብግቡእ ንኸይ ሕከሙ እኽእሉ እዮም ። ዝተፈላለዩ መዔቀን ሓለዋ ጥዕና ካብ መኸወልስትንፋስ ክሳብ ክትባትን ዕጽዋን ምግታእ ምንቅስቓስን እቲ ሕማም ብውዕውዕ ከይላባዕ ይከላኸል።

እቲ ተላባዒ ሕማም COVID-19- ንሐጺርን Long-COVID (ንነዊሕ) እዋን ዝጸንሕ ተላባዒ ሕማም ከስዕብ ይኽእል እዩ ፣ ንኣብነት ከም ናይ ውሽጣዊ ኣካላት ብግቡእ ዘይምስራሕን፣ምትንዕቓፍን፣ምፍንጣሕን፣ምዝንጋዕን፣ናይ ምስትዉዓል፣ ምዝካር ጉድለት ዝኣመሰሉ ከስዕብ ተኽእሎ ኣሎ። ብፍላይ ገሊኦም ሐሚሞም ዝነበሩ መዓልታዊ ዕማሞም ብኸንደይ ጸገም ይስልጡን ወይድማ ጨሪሾም ኣይዕወትሉን እዮም።

እንተድኣ ንስኹም ብድሕሪ ነዊሕ ግዜ ናይቲ ናትኩም ረኽሲ ምርካብ ኣብ ጥዕናኹም ብድሩትነት ትሳቐዩ ኣለኹም ኰንኩም፣ ንናትኩም ናይ ገዛ ሓኪም ተውከስዎ/ዋ ኢኹም። ኩሉ ግዜ ብዙሕ ወፈያታት ነ ደቂ ሰባት ብናይ ነዊሕ-ወይውን Post-COVID ኣሎ። ንስኹም ተወሰኽቲ ሓበረታታት ክትረኽቡ ኢኹም፣ ከም ኣብነት ኣብዝ ናይ ኢንተርነት ገጻት

www.infektionsschutz.de/coronavirus/basisinformationen/long-covid-langzeitfolgen-von-covid-19/#c16099

www.stmgp.bayern.de/coronavirus/post-covid/

ተወሳኺ እዋናዊ ይኹን መበቆል ሐበሬታ ብዝተፈላለየ ቋንቋ ኣብዚ ዝስዕብ ድሕሪገጽ (Internetseiten) ክትረኽቡ ትኽእሉ ፣

integrationsbeauftragte.bayern.de/downloads/

mimi.bayern/index.php/muenchen-corona-alltag

integrationsbeauftragte.de/ib-de/staatsministerin/corona

zusammengegencorona.de

ዝርጋሔ (ምትሕልላፍ)ን ርእሰዕቃበ (ርእስ ምሕላው)

እቲ ተላባዒ ሕማም ኮሮና SARS-CoV-2 ዝመሓለፈሉ መንገዲ እንተ ሃሊዩ ፣ ብ(ኣየር ናብ ውሽጥን ግዳምን ኣብ እተተንፍ ሰሉ ከምኡዊን ኣብ እትደርፈሉን ትዛረበሉን እዋን ብተወሳኺ'ን ኣብ ርጥበት ዝበዝሖ ኣየር ከባቢ ምስትሁሉን (ንኣብነት ሕንጥሸው ምስእትብልን) ይኽዉን። እቲ ተላባዒ ሕማም ኣብ ርጥበት ዘሎዎ ቦታ ንነዊሕ ሰዓታት ክጸንሕ ከምዝኽእልን ብኡንብኡ ኽአ ናብ ብዙሓት ሰባት ክላባዕ ከምዝኽእል እፍለጥ ። ንጥረንገር ተላባዒ ሕማምት ኣብ ኸእዳው ምስ ዝጸንሑን ገጽካ ኣብ እትሕዘሎ እዋን ካብ ኸእዳው ናብ ገጽ ክመሓለፍ ተኽእሎ ኣሎ ።

እቲ ሓፈሻዊ መምርሒ ናይ ጽርየት **(AHA+L+A)** ዝበሃል፣ ከምዚኦም ኣብ ላዕሊ ዝተገልጹ ዓይነት ምልባዕ እንከይሰፍሑ ይቆጻጸር (ይጉንድብ) ።

ምንጋው (ምርሕሐቕ) ፣ ኢቲ ናይ ምልባዕ ተኽእሎ ከቕንሶ ዝኽእል ብብሩህ፣ እንድሕር ሰባት ኣብ ሞንጎኦም ብ 1,5 ርሕቐት ምፍንታት እንተሃሊዎም እዩ ።

ስነጥዕና (ጽርየት) ፡ ብስሩዕን ምዱብ ብቁዕን ግቡእን እሞ ኣዘው ቲርካ ብሳሙና ኢድካ ምሕጻብ ንቶም ኣብ ኣእዳውካ ዘለው ንጥረ ነገር ከሕሙ ዝኽሉ ይቖትሎም።

መዓልታዊ ብመኸወሊ ኣፍ ምጥቃም፡ ኣፍካን ኣፍንጫኻን ብናይ ሕክምና ገጽካን ኣፍካን ምሽፋን/ንኡስ ኣካል ዘጻሪ ፍርቂ ሽፋን በናኒ ዘየእቱ ካብ እቲ ንጥረነገር ናይ ተላባዒ ሕማም ይከላኸል ፣ ከም ምርጫ ኣብ ርጥበት ዘሎዎ ቦታ ምስ'ትርከብ - ዝምልከት ሓበረታ፣ከም ናይ ኣጠቓቕማ ኣፍካን ኣፍንጫኻን ምሽፋን ዝምልከት ርኣይ።

ምርሐው፡ በብግዚኡ ንዝተኣዓጸወ ክፍሊ ምርሐው ንቲ ንጥረነገር ከሕምም ዝኽእል ተላባዒ ሕማም ንኸይራባሕ ይከላኸል።

ምልከታ ጽሕፈተገጽ፡ ምልከታ ጽሕፈተገጽ ኣብናይ ኢድቴሌፎን ምጥቃም ኣቲ ተላባዒ ሕማም ኣዚዩ ንኸይላባዕ ንደቂ ሰባት ሓበረታ ብምሃብ ይሕግዝ ። እዚ ዓይንት ምልከታ ጽሕፈተገጽ ኣብናይ ኢድቴሌፎን ብዘይ ሓደ ክፍሊት ክጻዓን ይከኣል እዩ።

ተወሳኺ ሰረተመትከል አዚ መትከል አዚ ኣብዝተፈላልይ ዞባ ነናቱ መምርሒ (መምዘኒ) ኣለዎ።

ቲ ህሉው ስርዓተኣገባብ መምዘኒ ድንጋጌ ለበዳዕቃበ ባየር ፣ ኣብ ዝተፈላለየ ቛንቛ ፣ ኣብዚ ድሕረ ገጽ ተተርጊሙ ይርከብ ፣ stmgp.bayern.de/coronavirus/rechtsgrundlagen

መኸወሊ ኣፍ ኣጠቓቕማኡን

እቲ ቐኑዕ ሕክምናዊ መኸወሊ መሸፈን ገጽ ኣፍን ኣፍንጫንም ሽፋን/ንኡስ ኣካል ዘጻሪ ፍርቂ ሽፋን በናኒ ዘየእቱ ኣብ እዋን ተላባዒ ሕማም ምዝውታር እቲ ህዋሰሕማም ኮረና (Coronavirus) ብሰንኪ ርጡብ እስትንፋስ ንኸይላባዕ ይከላኸል። ኣብ መብዛህትኡ መጠቀሚ መኤከቢ ብዙሃን (ህዝባዊ) ቦታ ከከም ከባቢ ስርዓተኣ ገባብ መኸወሊ ኣፍን ኣፍንጫን ምጥቃም ግቡእሐላፍነት አዩ። ብኣጫርቕ ብዝተሰርሑ መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን ምጥቃም ክልኩል እዩ፣ የግዳስ ክሳብ ሽው እቲ ብዓይነቱ ፍልይ ዝበለ መሸፈኒ ኣፍ እዩ ፍቑድ።

ኣብ እዋን ሕክምና ዝልበስ መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን (ኣብ መጥባሕቲ ዝልበስ መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን) ፣ መኸወሊ ኣፍን ኣፍንጫን ኣብ እዋን ተላባዒ ሕማም ምዝውታር እቲ ህዋሰሕማም ኮረና (Coronavirus) ብሰንኪ ርጡብ እስትንፋስ ንኸይላባዕ ይከላኸል። እንድሕር ኣብ ገጽካ ኣልጊብካ ለቢስካዮ ካብ እቲ ተላባዒ ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ኣለዎ። እቲ ኣብ እዋን ሕክምና ዝልበስ መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን ዝዓይነት እቲ ብሕጋዊመንገዲ ዝተፈ ቐደን CE- ምልክት ዘለዎ ክኸዉን ኣለዎ። እንድሕር እቲ ኣብ እዋን ሕክምና ዝልበስ መሸፈኒ ኣፍን ኣፍንጫን ዝዓይነቱ ርጥበት ሒዝዎ ክከላኸል ሰለዘይክእል ክቕየር ኣዩ ዘለዎ።

ንኡስ ንጥረነገር ዘጻሪ መሸፈኒ ኣፍ (FFP2, FFP3) ን KN95/N95) ፣ እዚ ንኡስ ንጥረነገር ዘጻሪ መሸፈኒ ኣፍ ካብ ርጥበት ዝበዝሖ ኣየር ከባቢ ዝመጽእ ተላባዒ ሕማም ይከላኸል። እዚ ኸአ ብናን ንጥረነገር ዘጻሪ'ዊን ኣሎዎ። እቲ ብናን ንጥረነገር ዘጻሪ ዘሎዎ መኸወሊ ኣፍን ኣፍንጫን እንድሕር ኣብ ገጽካ ኣልጊብካ ለቢስካዮ ካብ እቲ ተላባዒ ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሙ ንዓኻን ንቲ ኣብ እቲ ኸባቢ ዘሎ ሰብ ዓቕሙ በሪኽ እዩ ። እቲ ብናን ንጥረነገር ዘጻሪ ዘሎዎ መኸወሊ ኣፍን ኣፍንጫን ዘይተጻረየ ኣየር ኣየማሓልፍን እዩ ። እቲ ብናን ንጥረነገር ዘጻሪ ዘሎዎ መኸወሊ ኣፍን ኣፍንጫን ንቲ ዚለበሶ ሰብ ጥራ እዩ ዝከላኸለሉ፣ ይኹንድኣእምበር ነቶም ካልኦት ኣብ ሐደጋ ናይምእታው ትኽእሎ ኣለዎ ።

ኩሉ ዓይነት ናይ ኣፍን ኣፍንጫን መሸፈኒ ኣብ ገጽካ ኣልጊብካ ክትለብሶ ይግባእ። ናይግድን ኮይኑ ኣፍን ኣፍንጫን ክኽወል ይግባእ ፣ምእንቲ ካብ ተላባዒ ሕማም ክከላኸል ምኢንቲ። እንድሕር ብሰንኪ ጥዕና መኸወሊ ኣፍን ኣፍንጫን ምጥቃም ዘጸግመካ ኮዩኑ ኣቐዲምካ ምኽሪ ሐኪም ሕተት።

ምልክት ለበዳ ሕማምእስትንፋስ (SARS-CoV-2)

ኣብ ሞንጎ መልከፍትን ምልክታት ብተላባዒ ሕማምን፣ ምስቲ ናይዚ ኣብዚ ግዜ ነጊሱ ዘሎ ናይ Omikron ዓይነት ብገምጋም ሰለስተ መዓልቲ እዩ ዝውድእ። እንተንውሔ 14 መዓልትታት ይወስድ። ልቡዳት ሰባት ቅድሚ ምልክት ሕማም ምርኣዮም ንኻልኦ ሰባት ከትሕዙ እኽእሉ እዮም። ኹሎም እቶም ብለበዳ ሕማም እስትንፋስ (SARS-CoV-2) ዝተልኸፉ እቲ ሕማም የማሐ ልፉን ይሐሙን ማለት ግን ኣይኮነን።

እቲ ቀንዲ ምልክታቱ ከም ጉንፋዕን እሑእታን ኰሪፍታን ረስኒን ከምኡ' ን ጣዕሚ ቃና (ምስትምቓር) ሽታ ኣሰር ምጥፋእ ይኸዉን። ከምኡእውን ተወሳኺ ምልክታቱ ሕማምርእሲን ቃንዛ መሓውርን ሰውነት ምዝሕታልን ቃንዛ ጎሮሮን ስግድግድን ምድኻሕን ይኾኑ ።

እንድሕር ኣብነብስኻ ምልክታት ለበዳ ሕማም ተላባዕ (COVID-19-) ርኢኻ ወይክአ ምስዝተለኸፈ ሰብ ርክብ እንተጸኒሑካ ፣ ንስኻዉን መሊስካ ምስ ካሎኣት ሰባት ርክብ ካብ ምግባር ነብስኻ ዓቅብ ኣብገዛኻ (ተወሸብ)። ብኽብረትካ ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ እዋን ብዘይ ናይ ሓኪም ቆጸሮ ናብ እንዳ ሓኪም ኣይትኺድ። ከምኡ እንተኾነ'ዉን ናብ ሓኪምካ ወይክአ ናብ ህጹጽረድኤት ኣገልግሎት ደዊልካ ኪድ። እዚ ናይ ህጹጽረድኤት ኣገልግሎት ስልኪቁጹሪ 116 117 ኣብ ምሉእ ጀርመን ዝሰርሕ ክኸዉን እንክሎ ኣብዝኾነ ስዓት ክድወል ይከኣል። ኣብ እዋን ሓደጋ እውን ስልኪቁጹሪ 112 ክድወል ይከኣል።

ምርመራ ሕማም ለበዳ

ዝተፈላለያ ሜላ (ኣሰራሪሓ) ኣሎ ንሱከኣ ሓደ ሰብ ብተላባዒ ሕማም SARS-CoV 2ተለኺፉን ኣይተለኽፈን ንምርግጋጽ ። ኣብዚ ኣፈጻጽማ ክልተ ሜላ ምጥቃም ይካል።

ብመሰረት ቅልጡፍ ምምርማር ዘርኢ ገርካ ምስትምርምር ኣብ እቲ ኣካል ተመርማሪ ዝያዳ መቐወም(Proteine) ናይ እቲ ትላባዒ ሕማም ኣሎ ዲዩ የለን ተረጋጊጽ። እቲ ዓይነት ኣመራምራ ክኣ ብሃደ ንእስ ዝበለ ወርወር ገርካ ኣፍንጫኽ ብምስርሳርን እሞ እቲ መስርስሪ ወርወር ምስዝምርመር እዩ። ቅልጡፍ ምምርማር ዘርኢ ኣጠቓቕሙኡ ቅልጡፍን ብዘይ ቤተምርምር ይፍጸም። ነገር ግን እቲ ውጽኢቱ ምኢታዊ ኣይኮነን።
ብተወሳኺ ኣውን ከከምቶም ዘፍረይዎ ናይ ዓይነታት ፍልልይ ኣብቲ ምርመራታት ከምዘሎ እዩ። እታ Paul-Ehrlich-Institut ብስርዓት ነቲ ናታ ሊስታ ናይ ምምርመራታት ዘርኢ ውድዓዊ እያ ትግብሮ። [(https://www.pei.de/DE/newsroom/dossier/coronavirus/coronavirus-inhalt.html;jsessionid=588CBB6CF0B0E096A1D596D1788FA8AC.intranet231?nn=169730&cms_pos=8).](https://www.pei.de/DE/newsroom/dossier/coronavirus/coronavirus-inhalt.html;jsessionid=588CBB6CF0B0E096A1D596D1788FA8AC.intranet231?nn=169730&cms_pos=8)

ዝለዓለ ምስ ዝኸውን (ዝለዓለ ካብ 100%) እቲ ኣብኡ ዝተረኸበ ውጽኢት Cq-Wert, እሞ ዝበለጸ እዩ እቲ ዝተገበረ መርመራ። ኣብዚ ግን እቲ Cq ≤ 25 100% ክኸውን ኣሎዎን፣ ከምኡድማ Cq 25– 30 ብተኻእለ መጠን ልዕል ዝበለ ክኸውን ኣለዎ።.

ኣሉታዊ ዝኾነ ውጽኢት ምስዝርከብ እቲ ተመርማሪ ኣብ እታ እዋን ካብ ለበዳ ሕማም ነጻ ምዃኑ ጥራሕ እዩ ዝተረጋገጸ ። ኣብ እቲ ቀጻሊ ሰዓታት ዊን ካልእ ሰብ ከሔምም ኣይክእልን ኢዩ። እዚማለት ክኣ እቲ ተመርማሪ ኣይሓመመን ማለት ኣይኮነን እንታይደኣ ውሑድ ከሕምሙ ዝኽእሉ ንጥረነገር ኣብ ኣካሉ ኣሎ ማለት እውን ክኸዉን ይኽእል ኢዩ ። በዚምኽንያት እዚ ኢዩ ኸኣ ዋላ ድሕሪ ምርመራ ኣሉታዊ ዝኾነ ውጻኢት እንተ ሃለወ'ን ንቐጻሊ መኸወል ኣፍን ኣፍንጫን AHA+L+A- ዝልበስ። እንድሕር እቲ ውጹኢት ቅልጡፍ ምርመራ ወርወር ኣውንታዊ ኮይኑ ። እዚ ኸኣ እቲ ብ ምርመራ ወርወር (PCR-Test) ዝተገብረ ምርመራ ንምርጋጽ እዩ።

እቲ ምርመራ ወርወር ብቤተ፡ምርምራ ዝተደገፈ **PCR (Polymerase Chain Reaction/Polymerase-Ketten-Reaktion)-Test** ከምዘርእዮ እቲ ተወርሶኣዊ ዘርኢ ብዝያዳ ብመቐወም ናይ እቲ ተላባዒ ሕማም ተታሒዙን ዘይተታሕዘ ምዃኑ እዩ ። እዚ ኸእ ካብ እቲ ቅልጡፍን ብዘይ ቤተ፡ምርምር ዝፍጸም ዓይነት ኣመራምራ ኣብ ውጺኢቱ ርግጹ እዩ ። እቲ ምርመራ ወርወር ብቤተ፡ምርምራ ዝተደገፈ PCR-Test ምርመራ ዳርጋ ኩሉ ግዜ ግን ክልተ ክሳበ ሰለስተ መዓልቲ እዩ ዝወስድ ። እዚ መርመራዚ ብጣዕሚ ዘተኣም ማምንን እቲ ዝለዓለ ደረጃ ዝሓዘን እዩ።

ንኽትፈልጦ ዘገድስ፣ ሐፈሻዊ ሓደ ኣውንታዊ ውጹኢት መርመራ ዝተዋህቦ ማለት ኢቲ ብለበዳ ሕማም ዝተታሕዘ ሰብ ገበነኛ ማለት ኣይኮነን። ኣፍካን ኣፍንጫኻን ምኽዋል ማለት እቲ ተላባዒ ለበዳ ሕማም ንኸይራባሕ እንትርፎ ምሕጋዝ ጠሪሱ ይከላኸል ማለት ግን ኣይኮነን።

ተኽእሎ ምርመራታት

ኩሎም ነበርቲ ኸተማ ሓንሳብ ንሰሙን ብነጻ ቅልጡፍ ምምርማራ ኽግብሩ ኣለዎም። ቅልጡፍ ምርመራ መመርመሪ ገለ ካብ ብዙሓት ኣብ ነቑጣጣትን ቤተመድሓኒት ኣሎ ።ቅልጡፍ ምርመራ ምምርማር ብሰብ ሙያ ይካየድ ። ውጽኢት ናይ ቅልጡፍ ምርመራ ኣብ ወረቐት ወይከኣ ብቀማሪት መኪና ዝተሰነየ ገሮም ይሰዲዎ (ይወሃብ) ። እቲ ውጽኢት ን 24ሰዓት ጥራይ ዝጸንሕን ከምኡዊን ንዝተወሰነ ወግዓዊ ኩነታት ጥራይ እዩ ዘገልግል።

ቅልጡፍ መመርመሪ ዘርኢ ባዕልኻ ንባዕልኻ ትምርምረሉ ኣብ ቤተመድሓኒትን ኣብ ደኳኹንን ይርከብ። ባዕልኻ ንባዕልኻ ምምርማር ኣብ ብዓል ተብዕለሉ እዋን ውሕስነት ይህበካ እዩ።

ምእንቲ ምልባዓት ኣብ ናይ ስራሕ ቦታ ንምክልኻል፣ ወሃብቲ ስራሓት ዘበሉ ናይ ኣብ ስራሕ ቦታ ናይ ብሕማም ምላብዓት ንምክልኻል ናይ ግድን እዩ ስጉምትታት ክወስዱ። ነቶም ናይ መሰረታዊ ስጉምትታት ገለ ካብ ካልኦት እት ናይ ዝወሃድደ ናይ ምርሕሓቅ ክኸብር ከም ዘለዎን፣ እቲ ናይ ኣየር ምእታውንናይ ውሽጢ ክፍልታትን፣ እ ናይ ኣፍን-ኣፍንጫን መሸፈኒ ክግበር ከምዘለዎን፣ ከምኡድማ ብስርዓት ናይ መርመራ ምግባር ወፈያን (ብቕልጡፍ- ወይድማ ባዕኻ ምምርማር) ኩሎም ሰራሕተኛታ ዘበሉ፣ እቶም ጥራይ ኣብ ገዛ ኮይኖም ዝሰርሑ ዘይኮነ። እቲ ምውሳን ምግባር፣ ኣየናይ ዓይነት ስጉምቲ ኣብ ነፍስወከፍ ትካል ኣድላይነት ዘለዎም ዝኾኑን፣ ከምኡድማ ክትግበሩ ከም ዘለዎምን፣ እቶም ሰርሕተናታት ባዕሎም እዮም ዝውስንዎ።

ኣብ ቅልጡፍ መመርመሪ ዘርኢ ባዕልኻ ንባዕልኻ ኣብ እትምርምረሉ እዋን ብዙሕ ጌጋታት ከጋጥም ይኽእል ኣዩ። በዚምኽያት እዚኹኣ እዩ እንድሕር ኣውንታዊ ውጽኢት ረኺብካ ምርመራ ወርወር ብቤተ፡ምርምራ (PCR-Test) ዝተደገፈ ንኽትገብር እዩ ዘለዎ።

እቲ ምርመራ ወርወር ብቤተ፡ምርምራ ዝተደገፈ PCR-Test ብሰብሞያ ገለ ካብኦም ናይ ሓኻይም-መኮሪታትን፣ ናይ መርመራ ፈተነ ማእከላትን ኣዩ ዝካየድ። ውጽኢት ናይ እቲ ምርመራ ወርወር ብቤተ፡ምርምራ ዝተደገፈ ኣብ ወረቐት ወይከኣ ብቀማሪት መኪና ዝተወቕረ ዝተሰነየ ገሮም ይሰዲዎ (ይወሃብ)፡ እዚኹኣ ንወግዓዊ ኩነታት የገልግል።

ኹሉ ኣውንታዊ ውጽኢት ምርመራ እንትርፎ ባዕልኻ ዝተመርመርካዮ ዝተረፈ ናብ ስርዓተ ቤተ ጥዕና ኽሕበር ይግባእ ምኽንያቱ ኽኣ ንኣተሓሕዛ ሕሙማንን ንሓበረታ ስርዓተኣገባብ መምዘኒ ድንጋጌ ለበዳዕቃበ ኽጥዕም ምእንቲ። ምእንቲ ካሎኣት ካብለበዳ ሕማም ሳርስ መጥቃዕቲ ክድሕኑ ምእንቲ እቲ ኣውንታዊ ውጽኢት ኣብ ናይ ኢድተለፎን ሓበረታ ምምዝጋቡን ምሕባርን ኣድላይ እዩ ። ብድሕረዚ ምእንቲ ካልኦት መን ኣብጥቖኦም ከምዝነበረን ከምዝተጠቕዔን ንምሕባር ዝኣክል እዩ ።

ኩሎም ተቐማጦ ኸተማ እቶም ኣውንታዊ ውጹኢት መርመራ ዝተዋህቦም ብቐጥታ ኽውሸቡ ከምዘልዎም ኣብቦትኡ ኾይኑ ብተወሳኺ ዋላሓደ ይኹን ርክብ ምስግዳም ንኸይግብሩ ጥንቃቐ ኽግብሩ ኣለዎም እንተዘይኮነ ካልኦት ኽልብዱ ከምዝኽእሉ ዝፍለጥ ኮይኑ ምሳኡ ምሳኡ ናይ ጹርየት ሓለዋ ጥዕና ኽግብሩ ይግባእ። ከምኡ እንተኾነ'ዉን ናብ ሓኪምካ ወይከአ ናብ ህጹጽረድኤት ኣገልግሎት ደዊልካ ኪድ። እዚ ናይ ህጹጽረድኤት ኣገልግሎት ስልኪ ቁጹሪ 116 117 ብምድዋል ንስርዓተጥዕና ትሕብር እዚ ክኣ ምእንቲ እቲ ምርመራ ወርወር PCR-Test ንኽትምርመርን ብዛዕባ ኩነታትካ ንኽትሕብርን እዩ። ከምኡ 'ን ኣድላይ ዝኾነ ምሉእ ሐበሬታ ትወሃብ ።

ናይ ምሕካም ምግባር ተኽእሎታት

ንሰባት፣ እቶም ናይ ከቢድ ጸገም ንሓደ ከቢድ ዝኾነ COVID-19 ኣከያይዳ ዘርኣዩ፣ ኣብ ጀርመን ኣብዚ ሕጂ እዋን ሓደ ሓደ መድሃኒታት ነቲ ናይ ኣቐዲምካ ሕክምና ምግባር ንናይ COVID-19 ተዳ`ልዮም ኣለዉ፣ እቶም ነቲ ናይቲ ቫይሩስ ምብዛሕ ኣብ ኣካላት ክዓግቱ ዝኽእሉን/ዘለዎምን፣ ንጽረ-መነጸራዊ ጸረ-ኣካልት ዝበሃሉ፣ እቶም ኣብ ናይ ሓኪም-ዝመራምረሉ ቦታን ወይድማ ክሊኒክ ከም ብሰራውር ደም ዝወሃብ ፈሳሲ ወይድማ መርፍእ ገርካ ዝወሃቡ ዝኾኑን፣ ከምኡድማ ጻረ-ቫይሩስ ምሕካማት COVID-19 ንናይ ብኣፍ ምውሳድ ኣብ ገዛን ተዳልዮም ኣለዉ። ኣብዚ ክኣ ክስተብሃለሉ ዝግበኦ፣ ማለት እቲ ናይ ምሕካም ምግባር ምጅማር ብዝተኻይለ መጠን ብድሕርቲ ናይ ሕማም ውጽኢት ምስ ተረኸበን፣ እሞ ኣብቶም ዝበዝሑ ጉዳያት ድማ ኣብ ውሽጢ ናይ መጀመሪያ 5 መዓልታት ብድህርቲ ናይ ክስመዐካ ምጅማር ጥራይ እዩ ክግበር ዘለዎ።

ናይ ተላባዲ ሕማም COVID-19-መከላኸሊ ክትባትን (ብግቡእ ንምምካን)

ካብ ኩሉ መንግስታዊ ኮነ ውልቃዊ ስራህ ኮነ ካሊእ መዳያት ኣዛህቲልካ ኣብ ዕጹዋን ርገጣን ምስእትርከብ እቲ ተላባዒ ሕማም ብህጹጽ ንኸይላባዕ ንግዚኡ ይሕግዝ እምበር ንዘላቒ ኣይኮነን።እዚ ክኣ እቲ ስርዓተጥዕና ልዕሊ ዓቕሙ ንኸይኮኖ ዬሕግዝ። ክምኡ 'ን ብሰንኪ ተላባዒ ሕማም SARS-CoV-2 ን COVID-19 ምውታት ንኸይበዝሑ ይከላኸል። ነዚ ክኣ ብናይ ንምክልኻል ክትባት ምውሳድ ገርካ እዩ ክብጻሕ ዝከኣል።

እዚ ክሳብ ሕጂ ዝማዕበለ ናይ ተላባዲ ሕማም መከላኸሊ ክትባት ኣንጻር COVID-19 ብብዙሕ ዓይነት ሕማም ተጠቒዖም ንዘለው ሕሙማት ንኸይሞቱ ይሕግዝ። ምንልባት ንኻልእ ሰባት ብቕልጡፍ ንኸይላባዕ ፣ ንኻልኦት ሰባት ንከላብዕ፣ እዚ ግንከ ዘተኣምማምን ኣይኮነን። ኣብዚ እዋን ኣዚ ኣብ ጀርመን ኣርባዕተ ዓይነት መከላኸሊ ሕማም ተላባዒ ክትባት ተፈቒዱ ዘሎ ፣ ኣስማቶም ክኣ ኣብ እዚ ታሕቲ ተሰምዮም ይርከቡ ፣

- Comirnaty® (BioNTech/Pfizer፣ መሰረታዊ ምምካን ንምግባር ኣወሳስዳ ክልተ ናይ ክትባት ብልቓጥ ኣብ ውሽጢ 3 ክሳብ 6 ሰሙን ርሕቐት ካብ 12 ንላዕሊ ዝዕድሚኦም ንኽወስድዎ ይምዓድ) ፣ ንእቕልው ዕድሚኦም ካብ 5 ዓመት ንላዕሊ ዝኾነን'ዋ ናይ ጥዕና ጉድለት ንዘለዎምን ምስ ኣብ ሓደጋ ዘለዉ ሕሙማን ወዘተ ብናይ ሓኪም ምኽርን ናይ ገዛእ ድልየትን ምንቕቓሕ ክልተ ብልቃጥ ክትባት ምስ ዕድሚኦም ብዝመጣጠን ካብ 3ክሳብ 6 ሰሙናት፣ ንኹሎም ጥዑያት ቆልዑ ኣብ መንጎ 5ን ክ 11ን ዝዕድ መኦም ሓንቲ ናይ ክትባት ዓቐን እቲ ናይ ብዕድመኦም መሰረት ዝተቀርጸ ዝኾነ)
- Spikevax® (Moderna፣ መሰረታዊ ምምካን ኣወሳስዳ ክልተ ናይ ክትባት ብልቓጥ ኣብ ውሽጢ 4 ክሳብ 6 ሰሙን ርሕቐት ካብ 30 ንላዕሊ ዝዕድሚኦም ንኽወስድዎ ይምዓድ)
- Vaxzevria® (AstraZeneca ፣ ኣወሳስዳ ክልተ ናይ ክትባት ብልቓጥ ኣብ ውሽጢ 4 ክሳብ 12 ሰሙን ርሕቐት ካብ 60 ንላዕሊ ዝዕድሚኦም ንኽወስድዎ ይምዓድ) ኣብ እቲ ካልኣይ ኣከንዲ Vaxzevria® ፣ ሓደ ክትባት ብልቓጥmRNA-Impfstof ንኽወ ስድዎ ይምዓድ)
- Jcovden® (Johnson&Johnson ፣ ኣወሳስዳ ሓደ ናይ ክትባት ብልቓጥ ካብ 60 ንላዕሊ ዝዕድሚኦም ንኽወስድዎ ይምዓድ፣ እቶም ብ Jcovden ብቕሊሉ ዝተከተቢ ዝኾኑ፣ ነቲ ናይ ክብጻሕ ዘለዎ መስኣረታዊ ምምካን ካልእ ተወሰኽቲ ክትባት ናይ ግድን ክወስዱ ኣለዎም። ዝወሃቦም ምኽሪ ኣብዚ ነገርዚ ሓደ mRNA-Impfstoffe ካብ 4 ሰሙን ንደሓር፣ ብድሕርቲ ናይቲ ንመጨረሻ ዝወሰድዎ ክትባት ማለት እዩ)
- Nuvaxovid ናይ US-ኡስ-ንእንዳ መድሓኒት ትካል (መሰረታዊ ምምካን፣ ክልተ ናይ ክትባት ዓቐን ናይ እንተወሓደ ናይ ሰለስተ ሰሙን ምርሕሓቅ ዘለዎ፣ ነምኽሮ ካብ 18 ዓመት ንላዕሊን፣ ንጥኑ ሳትን ነጥበውትን ዘይኮነ) ኣብዚ እዋን እዚ ስርሓት እዚ ጥራይ ሓደ ፍቃድ ምርካብ ንናይ መሰረታዊ ምምካን እምበር፣ ንናይ ምሕዳሳት („Booster“ ከም ዘይኮነ).

Comirnaty® (BioNTech/Pfizer) ን Spikevax® (Moderna) **ከምኡ' ን mRNA-Impfstoffe** ዓይነት ክትባት እዮም ። እቲ ክትባት ረኽሲ ዘስዕቡ ዓይነት ህዋስት ኣየማሓልፉን እዩም ፣ እንታይ ድኣ እቲ ኣወሀህዳ መድሓኒት (mRNA) ብልቓጥ Spikeprotein እምበር ንዑክኣ ኣብናይነብሲ ጹገ ይኸዉን። ናይ ገዛ ነብስና መምከኒ ሕማም ነቶም ደጋዊ መጥቃዕቲ ህዋሳት መስፈለጦም፣ ንዔዖም ንምክልኻል ናይ ገዛዕእ ነብስና መምከኒ ሕማም (ጸረ፡ኣካል) የጥሪ እሞ ነቶም ደጋዊ መጥቃዕቲ ህዋሳት ይከላኸል። ብድሕሪ እዚ እቲ ዝተከትበ ሰብ ብSARS-CoV-2- ረኽሲ መስዓቢ ህዋስ ምስ ዝጥቃዕ በቲ ድሮ ኣብ ነብሱ ተዘጋጅዩ ዘሎ Spikeprotein መከላኸሊ መጥቃዕቲ ህዋሳት ተጠቒሙ የምከኖን፣ ከምኡድማ ብቕልጡፍ ገዝፍቲ ብዝሒ ናይ ጽረ-ኣካላት ወሲኹ የሪ እውንዩ። በዚምኽንያት እዚ ኸኣ እቲኺጋጥም ዝነበረ ሓደገኛ ልበዳ ናይ ጥዕና ምትዕንቓፍ ክኸውን ተኽእሎ ዘይብሉ ኮይኑ ይተርፍ ።

እቲ ምነቓቕሒ ሓበረታ ወረቐት COVID-19- ክትባት (mRNA-) ብልዕሊ 20 ቛንቛታት ተቶጉርሙ ኣብ እዚ ደሕረ ገጽ ይርከብ፣ rki.de/DE/Content/Infekt/Impfen/Materialien/COVID-19-Aufklaerungsbogen-Tab.html

እቲ ናይ ክትባት መድሓኒት ናይ Novavax (Nuvavoxid®) ብኻልእ ወገን ኣብ ላባራቶርይ ዝተሰርሑ በላሕቲ ፕሮተይናት፣ እቶም ምስ ሓደ ናይ ንመስርሕ ዘትርር ሓዊስካ ከም መርፍእ ክወሃብ ዝግበር እዩ። እዞም ፕሮተይናት ኣብቲ ናይቲ ክትባት ዝውገኣሉ ቦታ ናይቲ በቲ ናይ ሕማም መጥቃዕቲ ዝሓምመ ሰብ፣ ነቲ ናይ ጸረ-ኣካላት ንክህነጽ እዩ ዘንቀሳቕስ። በዚ ዕላማ መሰረትዚ እዩ እውን ብዙሓት ናይ ኢንፍሉወንዛ ክትባት መድሃኒታት፣ እቶም ድሮ ካብ ብዙሕ ዓመታት ኣትሒዞ ኣብ መስርሕ ዝውዕሉ ዘለዉ።

እቲ ምነቓቕሒ ሓበረታ ወረቐት COVID-19- ክትባት (ብፕሮተይን ዝተበገሰ ናይ ክትባት መድሃኒት) ኣብ ካብ 20 ዝብዝሕ ቋንቋታት፣ www.rki.de/DE/Content/Infekt/Impfen/Materialien/COVID-19-Proteinimpfstoff-Tab.html

እዞም ዝስዕቡ ክትባታትVaxzevria® ናይ AstraZenecaን Jcovden® ናይ Johnson&Johnson Vektorimpfstoffe ክትባታት ዋላሃደ ረኽሲ መስዓቢ ህዋስ ኣየማሓልፉን እዮም። እዞም ኣማዕ በልቲ እዚ ክትባታት እዚ ንወዲሰብ ጥዕና ከምዘይጌዳእ ከምዘይ ባዛሕ (Vektor) ገሮም እዮም ኣማዕቢሎሞ ። ኣብዚ እዋን እዚ ክኣ ናይነብሲ ህዋሳትና ከም Spikeprotein መከላኸሊ ይፈጥሩ። እቲ ካብ መጥቓዒ ሕማም ዝከላኸል ጸረ፡ኣካል ኣንጻር SARS-CoV-2 ይቐውም።

እቲ ምነቓቕሒ ሓበረታ ወረቐት COVID-19- ክትባት (Vektor) ብልዕሊ 20 ቛንቛታት ተቶጕርሙ ኣብ እዚ ደሕሪ ገጽ ይርከብ፣ rki.de/DE/Content/Infekt/Impfen/Materialien/COVID-19-Vektorimpfstoff-Tab.html

ኣብ ጀርመን እቲ Paul-Ehrlich (PEI) ዝተባህለ ተቐዋም በብግ ዚኡን ንቐጻሊ ውሕስነት ናይ እቲ ዝትግበር ዘሎ ክትባታት ይክታ ተልን ይቆጻጸርን ። እቲ ናይ ክትባታት ዓስበ፡ድለላ ሓላፍነት ዘለዎ (STIKO) ምስ ተቐዋም Robert Koch ብምሕባር ብበግዚኡን ወቕታዊ ዝኾነ ሓበረታ ክትባታት ናይ ጀርመንይህብ ፣ እዚ ኸኣ ምስእቲ ስርዓተ ጥዕና ዝህቦ ሓበረታ ብምዝማድ ይሹውን።

ከምእቲ ካልእ ዓይነት ክትባታት እዚእውን ኣብ ጥዕና ጠንቒ ክህልዎ ይኽእል ይሹዉን እዩ። ጠንቒ ጥዕና ክርኣይ እንተኾይኑ ኣብ ውሽጢ ሰዓታት ወይክኣ ድሕሪ ሓደ መዓልቲ ይኸዉን። እቲ መብዛሕትኡ ዝርኣይ ዓይነት ጠንቒ ጥዕና ከም ቃንዛ ኣብ እቲ ቦታ ክትባታት፣ ተርእዮ ስምዒት ድኻም ፣ ርእሲ ሕማም፣ ምንቅጥቓጥ ምሉእ ኣካላት ከም ረስኒ ዓሶ ፣ ምርባጽ ኣካላት ዝኣመስሉ ክኾኑ ከልው፣እዞም ምልክታት እዚኦም ንስለስተ መዓልቲ ኢንተዲኣ ቀጺሎም ናብ ሓኪም ምኻድ ከድልየካ እዩ። ዘየድልዩ ተወሰኽቲ ሳዕቤናት ከም ቁጠዔ ቆርበት ናይ ገጽልምሰትን ርግኣት ደም ዝኣመሰሉ ዳርጋ ብብዝሒ ኣየጋጥሙን እዮም።

እቲ ምኽንያት ዕድሚኦም ካብ 60 ንላዕሊ ንዝኾኑ ኣረጋውያን AstraZeneca ን Johnson&Johnson ንኽይክተቡ ዝተባባዓሉ እንተሃልዩ ብኽንያት ናይ ዘይድለ ሳዕቤን ከም ምጒዳል ደም ከጋጥም ስለዝኽእል እዩ። ዕድሚኦም ንዓቕመ ኣዳም ዛኽለን ካብ 60 ዓመት ንታሕቲ ንዝኾኑ ብድልየቶምን ብምኽሪ ናይገዛእ ሓኪሞም እንድሕር ፍቓድኛታት ኮይኖምን እቲ ኸጋጥም ዝኽእል ዘይድለ ሳዕቤን ኣሚኖም ምስ ዝፍርሙ ክኽተቡ ይኽእሉ እዮም።

ኣገዳሲ፣ እቲ ብፕሮተይን ዝተመስረተ ክትባት መድሃኒት ናይ Novavax ልክዕ ከም mRNA- ከምኡድማ Vektor-ክትባት መድሃኒታት ወላሓንቲ ንኽባዛሕ ተኽእሎ ዘለዎ ክፋላት ናይ SARS-CoV-2-Virus እዩ ዝትሕዝትኡ. ስለዚ ንርእሱ ኣብዚ ሓድሽ COVID-19-ክትባት መድሃኒት እንተኾአ እውን ብዛዕባ ሓደ ሙዉት ክትባት መድሃኒት ከም ዝኾነ እዩ።

ምሓደሰ ኽትባት ተላባዒ ሕማምCOVID-19

እቲ ናይ ክትባታት ዓስበ፡ድለላ ሓላፍነት ዘለዎ (STIKO) ዕድሚኦም ንዓቕመኣዳም ዝኣኸለን ካብ 12 ዓመት ንላዕሊ ንዝኾነ ሰባት ምሓደሰ ኽትባት ተላባዒ ሕማምCOVID-19 ንኽኽትቡ ይመዓድ።፣ ድሕሪ ክትባት ኣብ ናይ ርሕቐት3 ወርሒ እቲ ክትባት ምስትምእማእንን ውሕስነት ይህልዎ።

ቲ ተሃድሶ ኽትባት ብዓይነት ኽትባት mRNA ክኸዉን ኣለዎ ። ኹሎም ሰባት ዕድሚኦም ካብ 30 ዓመት ንታሕቲ ንዝኾኑ ኣብ እዚ ሕጂእዋን Comirnaty® ክኽተቡ ይግባእ።

ንኹሎም ሰባት ዕድሚኦም ካብ 30 ዓመት ንላዕሊ ንዝኾኑ ኣብ እዚ ሕጂእዋን mRNA-(Comirnaty® und Spikevax®) ክምተሃድሶ ኽትባት ዝቃዶ ኾይኑ ይርከብ ።

እዚዊን ንጥኑሳትን ብፍላይ ክኣ ኣብ እዋን መበል 13 ናይጥንሲ ሰሙን ዝርከባ እሞ ቕድም ኢሉ ብተላባዒ ሕማም SARS-CoV-2 ትታሒዘን ንዝነበራን ዕድሚኦም ልዕሊ 12 ዓመት ንዝኾነ ሰባት ተሃድሶ ኽትባት ናይ ተላባዒ ሕማም COVID-19 ሓደ ብልቃት ንዝወሰዳ ክምተሃድሶ ክኽተበኦ ይመዓድ።

ሓደ ካልኣይ ንምሕዳስ ዝግበር ክትባት ንናይ ፍልይ ዝበሉ ብጥዕና ክሓሙ ዘስግኡ ሰባት ዝምከር (ሰባት ካብ 70 ዓመት ንላዕሊ ዝኾኑን፣ ኩሎም ነበርቲ ናይ ኣለያ ዝግበሮም ትካላትን፣ ሰባት ብናይ መጥቃዕቲ ድኽመት ካብ 5 ዓመታት) ክምኡውን ንኣባላት ናይ ኣለያን- ክምኡድማ ሕክምናውን ትካላትን።

ኣብ ከምዚ ዝኣመሰሉ ብናይ ጥዕና ክይሓሙ ዘስግኡ ኣባላት፣ እቲ ካልኣይ ንምሕዳስ ዝግበር ክትባት እንተ ቀልጠፈ 3 ወርሒ ብድሕርቲ ናይቲ ቀዳማይ ምሕዳስ ክግብሩ ንመክር።

እቶም ኣባላት ናይ ኣለያን- ክምኡድማ ሕክምናውን ትካላትን እቲ ካልኣይ ንምሕዳስ ዝግበር ክትባት፣ እንተ ቀልጠፈ 6 ወርሒ ብድሕርቲ ናይቲ ቀዳማይ ምሕዳስ ክግብሩ ንመክር።

ሰባት፣ እቶም ብሓደ ኣብ ናይ ማሕበር ኤውሮጳ ተቐባልነት ዘይረኸበ ናይ ክትባት መድሃኒት (ከም ኣብነት CoronaVac ናይ Sinovac, Covilo ናይ Sinopharm, Covaxin ናይ Bharat Biotech International Ltd. ወይድማ Sputnik V ናይ Gamaleja) መሰረታዊ ምምካን ዝገብሩ፣ ወይድማ ድሮ ሓደ ናይ ምሕዳስ ዝተገበረሎም ዝኾኑ፣ ንሓደ ዝበለጸ ምኽኣል ናይ ምኽልኻል ብሓደ ናይ mRNA-Impfstoff ክኽተቡ ክም ዘለዎም (ንሓደ ግዜ ጥራይ ክትባት ምውሳድ ብናይ ሓደ ናይ ምርሕሓቕ ናይ እንተወሓደ 3 ኣዋርሕ ብድሕርቲ ናይ መጨረሻ ዝተገበረ ክትባት)። እንተድኣ እቲ መሰረታዊ ምምካን ናይ ሓደ ረኽሲ ዝተረኣየ ኮይኑ ግን፣እት ክትባት ምውሳድ ቀልጢፉ እንተባህለ ብድሪ 3 ወርሒ ክግበር ዘለዎ።

ዝኾነ ሰብ ብሓደ ዘይተፈቐደ ናይ ክትባት መድሃኒት ዝተኸተበ እንተ ኮይኑ፣ ሓደ ሙሉእ ናይ ክትባት ዓይነት ብናይ ኣብዚ ዝተፈቐደ ናይ ክትባት መድሃኒት ምስ ምሕዳስ ምግባር ዝተወሰኾ ክግበረሉ ኣለዎ።

ሓበሬታ ብዛዕባ ገሽካ ምምጻእ ናብ ፌደራላዊት ሃገር ጀርመን

ናብ ጀርመን ንዝመጹ ገያሾ እቲ ኣብ ጀርመን ዘሎ ሕጊ ስርዓተጥዕና ክማልኡ ይግባእ ።

ቦታታት ከም ናይ ቫይሩስ ዓይነት ቦታታት ተባሂሎ ክስርዑ ይግበር እዩ። ኣብዚ ጉዳይዚ ብቐጻሊ ተረርቲ ናይ ምምዝጋብ-፣ መመስከሪ ምቕራብ- ከምኡድማ ናይ ውሸባ ሕግታትን፣ ከምኡውን ንሓጺር ግዜ ንናይ ምጋሽ ምኽልካል ናብ ሃገረ ጀርመን ምምጻእ እውን ክግበር ይከኣል እዩ። ኣየኖት ሃገራት እየን ወይውን ዞባታት ከም ናይ ቫይሩስ ዓይነታት ቦታ ክምደቡ ዝግበር፣ ካብቲ ናይ ወብሳይት ናይ RKI ክወሰድ ይከኣል እዩ፣ እቲ ብስሩዕ እዋናዊ ዝግበር።
rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges_Coronavirus/Risikogebiete_neu.html

ሓደ ናይ ሓፈሻዊ ናይ መመስከሪ ምቕራብ ግቡእነት ዝብል፣ ኣብቲ ናብ ጀርመን ገሽካ ትመጸሉ እዋን ካብ ዕለት 31.05.2022 ስርሑ ጨሪሹ እዩ።

ኣብቲ ናይ ገሽካ ምምጻእ ብድሕርቲ ኣብ ናይ ቫይሩስ ዓይነታት ቦታ ኣቀዲምካ ዝጸናሕካዮ፣ ናይ ግድን እዩ ሓደ ናይ PCR-መርመራ ውጽኢት ክተቕርብ ዘሎካን፣ ሓደ ክትባት- ወይድማ ናይ ዝጠዐኻ ምኺንካ ምስክርነት እምበኣር ዝኣክል ከም ዘይኮነ።
ሓደ ጸረ ዘርኢ መርመራ እኹል ኣይኮነን። ናይ PCR-መርመራ እንተ በዝሐ 48 ሰዓታት ክኸውን ዘለዎ።

ዝኾነ ሰብ ብድሕሪ ኣብ ሓደ ናይ ወጻኢ ቫይሩስ ዓይነት ቦታ ጸኒሑ ዝምለስ፣ ናይ ግድን እዩ ተወሳኺ ናይ ሓደ ውሸባ-ግቡእነት ክዕዘብ ከም ዘለዎ፣ ብዛዕብኡ ብልክዕ ዝኾነ ኣብ ታሕቲ ተመልከት

እንተድኣ እት ናብ ሃገር ምእታው ካብ ሓደ ናይ ቫይሩስ ዓይነት ቦታ ዝተፈጸመ ኮይኑ፣ ኣሉታዊ ውጺኢት PCR- ምርመራ ክታበት ውይክኣ ሓሚምካ ነርካ ክም ዝሐወኻ ዘርእይ መርትዖ ወረቐት ናብ ሓደ ሃገር ክትኣቱን ክትወጽእን እንኮለኻ ብናይ ዶባትፖላይስ ኮነ ብዝምልከቶም ሰራህተኛ መንግስቲ ክትሕተት ትኽእል ኢኻ።

ብድሕሪ ኣብ ቦታ እቲ ናይ ቫይሩስ ዓይነት ቦታ ሕማም ዘለዎ ይኹን ሃገር እንድሕር ጸኒሕካ ኣብ ውሽጢ ዓሰረተ መዓልቲ ብድሕሪ ናብ ጀርመን ምምላስካ ኣብ ናይ ኣሃዛዊ ምምልካት መገሻ (DEA) ክተመ ልክት ይግባእ። እቲ ናይ ኣሃዛዊ ምምልካት መገሻ (ድዐዓ)ብናይ ሻንብቆ መስመር ቀጥዒ እዩ ዝ ኹን ዝምልከት እዚ ኽኣ ኣብ ኢዚ ታሕቲ ዝርከብ ድሕረገጽ ትረኽቦ። ብድሕሪኡ እቲ ቅጥዒ ትመልእ።
einreiseanmeldung.de/#/

ብድሕሪ ኣብ ቦታ እቲ ዘለዎ ይኹን ሃገር ምጻናሕካ ናይ ግድን እዩ ክትዉሸብ። ናይ ምዉሸብ ሓላፍነት ማለት ክኣ ድሕሪ ናብ ጀርመን ምምላስካ ብመሰረቱ 14 መዓልቲ ኣብ ገዛ ዕጽዋ ክትጸን ኣለካ ማለት እዩ። ኣብ ሓደ ሓደ እዋን እቲ ትዉሸቦ መዓልቲ ክሓጽር እኽእል እዩ። ንሱ ኸኣ ። ብዛዕባኡ ኽኣ እቲ ናይ ጥዕና ሚንስተር በዚ ኣብ ታሐቲ ተጠቒሱ ዘሎ ድሕረገጽ ይሕብር ።
bundesgesundheitsministerium.de/service/gesetze-und-verordnungen/guv-19-lp/coronaeinreisev.html

ምናልባት እንድሕር ንስኻ በቲ ተላባዒ ሕማም ዘራኢ Corona ኹርሪት ጉንፋዕ (ምልክታት መልከፍቲ ተላባዒ ሕማም ኹርሪት ጉንፋዕSARS-CoV-2-)ተራኢዩካ ብዝቐልጠፈ እውን ምርመራ ግበር።

ተወሳኺ ፍልፍል ሓበሬታ

ኣብ ሓያሎ ቦታታት ባየር:

Bayerisches Staatsministerium für Gesundheit und Pflege
stmgp.bayern.de/coronavirus

Bayerisches Landesamt für Gesundheit und Lebensmittelsicherheit
lgl.bayern.de/gesundheit/infektionsschutz/infektionskrankheiten_a_z/coronavirus/faq.htm

Bayerisches Staatsministerium des Innern –
ምክልኻል ሓደጋ መቕዘፍቲ
corona-katastrophenschutz.bayern.de

Kassenärztliche Vereinigung Bayern –
ምድላይ መርማሪ ሓኪም
https://dienste.kvb.de/arztsuche/app/suchergebnisse.htm?hashwert=a126d5d04b692b87be6ccbe3b2717826&lat=48.1351253&lng=11.5819805&zeigeKarte=true

Integrationsbeauftragte der Bayerischen Staatsregierung –
ናብ ብዙሕ ቛንቛ እተተርጎመሉ ሓበሬታ
integrationsbeauftragte.bayern.de/downloads

ኣብ ምሉእ ሃገር:

Robert Koch-Institut (RKI) – ህሉው ሕማመክተት
rki.de/DE/Home/homepage_node.html

Robert Koch-Institut (RKI) –
ሓበሬታ ብዛዕባmRNA- ክትባት ትርጉም ካብ 20 ቛንቛ ብዝዛየደ
rki.de/DE/Content/Infekt/Impfen/Materialien/COVID-19-Aufklaerungsbogen-Tab.html

Robert Koch-Institut (RKI) –
ሓበሬታ ብዛዕባ ክትባት Vektor ትርጉም ካብ 20 ቛንቛ ብዝዛየደ
rki.de/DE/Content/Infekt/Impfen/Materialien/COVID-19-Vektorimpfstoff-Tab.html

Das Auswärtige Amt – ናይ ገያሾ ጒሕስነት
auswaertiges-amt.de/de/ReiseUndSicherheit

Bundesministerium für Gesundheit –
ምምልካት ምልሶት መገሻ
einreiseanmeldung.de/#/

Bundesministerium für Gesundheit –
ኣንጻር ሕማም ኹርዖትCorona ጉንፉዕ ብሓባር ምምካት
zusammengegencorona.de

Integrationsbeauftragte der Bundesregierung –
ናብ ብዙሕ ቛንቛ እተተርጎመሉ ሓበሬታ
integrationsbeauftragte.de/ib-de/staatsministerin/corona/coronavirus-wir-informieren-in-mehreren-sprachen-deutsch--1874222

BZgA – ናብ ብዙሕ ቛንቛ እተተርጎመሉ ሓበሬታ
infektionsschutz.de/mediathek/printmaterialien/printmaterialien-zum-coronavirus.html

Ethno-Medizinisches Zentrum e.V. –
COVID Alliance Multi-Lingual-Info
corona-ethnomed.sprachwahl.info-data.info

Impressum/Legal Notice

Herausgeber:
MiMi Zentrum für Integration in Bayern
Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.
Zenettiplatz 1 – 80337 München
E-Mail: bayern@mimi.eu – mimi.bayern

Gefördert durch:
Bayerisches Staatsministerium
für Gesundheit und Pflege
Haidenauplatz 1 – 81667 München
Gewerbemuseumsplatz 2 – 90403 Nürnberg
stmgp.bayern.de

Unterstützt durch:
MSD Sharp & Dohme GmbH
Levelingstraße 4a – 81673 München

Presseanfragen: bayern@mimi.eu
© 2021 Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.

Stand: 15.06.2022 | Version 003

Layout: eindruck.net, Hannover

Sprachen: Verfügbar in verschiedenen Sprachen

Übersetzungen: Dolmetscherdienst –
Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.

Abbildungen: iStock.com

Quellen:
Bayerisches Staatsministerium für
Gesundheit und Pflege, LGL, BMG, RKI, BZgA, KVB,
StMUK, StMI, StMAS, EMZ-COVID Alliance

URL-Verweise:
Für Inhalte externer Seiten, auf die hier verwiesen
wird, ist der jeweilige Anbieter verantwortlich.

Datenschutzerklärung

V.i.S.d.P.: Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.